

Nicaragua – ett ungdomsland

Nicaragua brukar kallas ett vulkanernas och sjöarnas land, men vad som mest utmärker Nicaragua är att befolkningen är ung. Av dess fem miljoner är mer än 70 procent under 30 år!

Solidaritetshusets gårdsfest närmar sig slutet, men plötsligt dyker de upp, lockade av att få träffa landsmän i "förskingringen", och förstås av att få smaka på *doña* Esperanzas *buñuelos* och *doña* Evelias äkta nicaraguanska tortillas med bönmos och gräddfil. De fyra ungdomliga besökarna från Nicaragua deltar i ett utbytesprogram i Forum Syds regi. Under en hel månad, späckad med besök på institutioner och olika seminarier, ska de få en glimt av livet i ett industrialiserat land. Det mesta har kretsat kring jämställdhetsfrågor, det civila samhället och demokratin. De ska vid återresan hem få sällskap av några svenska kamrater som i sin tur under en tid ska försöka förstå hur det nicaraguanska samhället fungerar.

Vi slår oss ner i biblioteket för att prata om vad de upplevt här och vad de gör hemma i Nicaragua.

De har valts ut av olika föreningar och projektcentra i Nicaragua. Omar kommer från *Sí mujeres* (Kvinnor Ja!) Jag höjer förstås lite på ögonbrynen, en kille som representerar tjejer?

– Jo, säger Omar, jag är med i kvinnoföreningen och trivs bra där. Virgilio kommer från *Centro Indio*, en organisation för ursprungsfolk, Aracely är från AMNLAE, den äldsta kvinnoorganisationen i Nicaragua, och Meyling är med i Sandinistungdomen. Men alla har det gemensamt att de sitter i ledningen för *Consejo de la Juventud* (CJ), det nicaraguanska ungdomsrådet.

Vad består CJ av, är det en frivillig organisation? Vad syftar det till?

– Nej, säger Meyling, det är ett statsfinansierat råd på kommunal bas. Där finns representanter från olika folkliga organisationer, miljögrupper, politiska ungdomsförbund, sociala som Röda Korset, fackföreningar, studerande och så vidare.

– Fast det är långt ifrån alla kommuner som har ungdomsråd, så vi driver en kampanj för att sådana ska inrättas i 75 kommuner till, fyller Virgilio i. Och nu står vi inför ett kommunalval i november 2004. Då ska det väljas borgmästare och vi kräver att kandidaterna ska

Meyling Calero, Omar Pineda Chávez, Aracely Espinoza Martinez och José Virgilio Vásquez.

FOTO: JUHA VILPPUNEN

lova att stödja ungdomsprojekt som hiv- och aidsinformation och att partierna nominerar unga kandidater till kommunalpolitiken. Vi unga är den största gruppen i samhället. Och ungdomen behöver platser att träffas på, diskotek och baseballplaner, bibliotek och gymmottagningar.

– Och fler kvinnor, säger Aracely. Tyvärr råder ett gubbvälde överallt!

– Vi i Ungdomsrådet lade faktiskt redan 1998 fram ett förslag till ungdomslag, lag nummer 392, som godkändes av parlamentet 2001, framhåller Omar.

– Inför nästa val kräver vi tillsättande av en utlovad ungdomsminister med egen budget, inte ett sport- och ungdomsministerium. Vad som nu finns är ett "ungdomssekretariat" som kom till i och med president Enrique Bolaños tillträde.

Sex är naturligt

Hur ser ni på sex? Är det OK med sex före äktenskapet?

Det blir ett allmänt fniss. Tydligt är jag efterbliven...

– Visst, säger Omar. Sex är naturligt för friska människor, gifta eller ej.

Och risken för hiv och andra könsjukdomar hur hanterar man detta i Nicaragua?

– Kondomer är gratis, säger Meyling, och p-piller finns mot recept. Men det behövs mycket mer upplysning.

– Fast det är ju ingen vits att bara dela ut kondomer, menar Virgilio, man måste sätta in detta i ett bra sammanhang med undervisning om reproduktiv hälsovård. Det kan göras på ett schyst sätt.

Ja, ni har ju en "vän till ungdomen" som

heter Obando y Bravo (kardinalen). Hur ser han på er moral?

– Buuu!

– Undervisningsministeriet hade fått ett anslag från FN:s befolkningskommission för att skriva en manual för sexualundervisningen i skolorna, säger Meyling. Den gjordes också helt objektivt och vetenskapligt. Men inför lanseringen satte kyrkan krokben. Man skulle till exempel absolut inte få tala om homosexualitet som något naturligt och socialt acceptabelt. Inte heller abort som en utväg i en omöjlig situation. Äktenskapet är något heligt av Gud instiftat, *basta!* Kyrkan krävde att få skriva en egen manual för skolan. Det blev en slags katekes som fick regeringens stöd. Vi kände att Nicaragua var på väg bakåt igen i historien.

Har ni några relationer till alla de tusentals unga arbetarkörlor i frizionsfabrikerna?

– De lever i en hemskt svår situation, anser Meyling. Blir en tjej gravid så blir hon sparkad från jobbet. Hos oss är det värst i hela Latinamerika. Deras mänskliga rättigheter kränks grovt hela tiden. Bildar man en fackförening så riskerar man sparken. Nyligen blev åtta arbetare avskedade bara för att ha talat om saken.

Ni får som ungdomsorganisationer ofta stöd från utländsk solidaritet. Finns det några risker i detta tycker ni?

Lite förvirring uppstår, men efter en stund är alla överens om att man måste vara vaksam så att man inte blir bidragsberoende. Man måste själv göra ansträngningar att få verksamheten att flyta, men visst är det fint med solidaritet och tacksamheten är inte att ta fel på.

Ingvar Enghardt

SOME RIGHTS RESERVED

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/